

YLEISTÄ

Liiton ydintoiminta perustuu liiton ja tuottajayhdistysten tekemään edunvalvontatyöhön Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnissa ja niiden alueella sijaitsevilla kunnissa. Valtakunnallista ja EU:n tasoista edunvalvontatyötä liitto tekee yhdessä MTK Keskusliiton kanssa. MTK Pohjois-Suomi on Keskusliiton jäsen yhdessä 13 muun liiton kanssa. Läpileikkaavana toiminnan tavoitteena on aktivoida järjestön jäseniä yhteydenpitoon, keskusteluun ja edunvalvontatyöhön. Jäsenyhdistysten työtä tuetaan ja pyritään toimimaan kustannustehokkaasti siihen jatkuvasti panostaen.

Liitolla on 29 tuottajayhdistysjäsentä. Kertomusvuoden aikana yhdistysten määrässä ei tapahtunut muutoksia. Liiton yhteisöjäseniä vuonna 2023 olivat Lihakunta, LähiTapiola Kainuu-Koillismaa, LähiTapiola Pohjoinen, MHY Kainuu, Osk Maitosuomi, Osk Pohjolan Maito, Proagria Itä-Suomi ry ja ProAgria Oulu ry.

Johtokunnan kokoonpano vuonna 2023 oli kymmenen jäsentä. Johtokunta kokoontui vuoden aikana 9 kertaa, joista 3 kokousta järjestettiin etäyhteydellä. Osa kokouksista järjestettiin myös hybridimallina, jolloin oli mahdollista osallistua läsnä tai etäyhteydellä. Johtokunnan työn tukena oli työvaliokunta, joka omalta osaltaan teki valmistelutyötä johtokunnan käsittelyyn tulleista asioista. Työvaliokuntaan kuuluivat liiton puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja toiminnanjohtaja. Liiton johtokunnan puheenjohtajana toimi Sami Nivala ja varapuheenjohtajana Eija Komulainen. Liiton jäseniä MTK Keskusliiton valtuuskunnassa olivat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, Sauli Joensuu, Jukka Ojantakanen ja Tauno Paakkari.

HENKILÖSTÖ

MTK Pohjois-Suomen henkilöstössä tapahtui kertomusvuonna muutoksia. Liiton toimihenkilöitä vuoden aikana olivat kenttäpäällikön sijainen Jari Ahlholm, hankepäällikkö Johanna Huotari, toiminnanjohtaja Hanne Hurskainen, kenttäpäällikkö Markku Karjalainen, hanke- ja järjestötyöntekijä Meri-Tuuli Kemppainen, hankepäällikkö Heidi Kumpula, järjestöagrobiologi Sirpa Laitinen, järjestöasiantuntija Miia Narkaus ja toimistos sihteeri Liisa Pennanen. Heidi Kumpula siirtyi toisen työnantajan palvelukseen helmikuussa. Johanna Huotari aloitti hankepäällikön tehtävässä huhtikuussa. Jari Ahlholm aloitti osaaikaisena kenttäpäällikön sijaisena kesäkuussa tehden hanketyötä MaaseutuHarava2-hankkeessa ja jatkoi kokoaikaisena kenttäpäällikön sijaisena syyskuusta alkaen. Markku Karjalainen siirtyi vanhempain- ja hoitovapaalle syyskuussa. Sirpa Laitinen siirtyi toisen työnantajan palvelukseen syyskuussa. Miia Narkaus aloitti järjestöasiantuntijan tehtävässä joulukuussa.

Liisa Pennanen teki ostopalveluna sopimuksen mukaisesti MTK Uusimaan, MTK Uusimaan Säätiön ja MTK Keski-Suomen kirjanpidon.

KOKOUKSET

Liiton kevätkokous pidettiin Kajaanissa Kajaanin lukiolla 24.4.2023. Kokoukseen osallistui 46 varsinaista kokousedustajaa, 11 varaedustajaa ja 4 yhteisöjäsenten edustajaa. Paikalla oli kaikkiaan 57 kokousedustajaa. Poissa oli 9 tuottajayhdistystä. MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila piti ajankohtaiskatsastuksen maatalous- ja metsäpolitiikasta ja maatalouden toimintaympäristön tilanteesta. Liiton syyskokous pidettiin Oulunsalossa Oulunsalo-talolla 28.11.2023. Kokoukseen osallistui 51 varsinaista kokousedustajaa, 8 varakokousedustajaa ja 1 yhteisöjäsenten edustaja. Paikalla oli kaikkiaan 59 kokousedustajaa. Poissa oli 6 tuottajayhdistystä. Kokouksen aluksi järjestettiin huoltovarmuusseminaari, jota oli mahdollista seurata myös livestriimin kautta Youtubessa. Seminaarin puhujina olivat

huoltovarmuusjohtaja Markus Lassheikki MTK keskusliitosta, valmiuspäällikkö Tapani Rossi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksesta ja maaseutujohtaja Pasi Liikanen Pyhäjärven alueellisista maaseutupalveluista. Seminaaria seurasi striimin kautta 140 henkilöä ja tallennetta on katsottu tilaisuuden jälkeen 148 kertaa.

VALIOKUNNAT

Kertomusvuonna valiokunnista toimivat Nuorten valiokunta, Metsävaliokunta ja yhteisesti MTK Lapin kanssa Porovaliokunta.

LAUSUNNOT

MTK Pohjois-Suomi laati erilaisia lausuntoja ja aloitteita totuttuun tapaan ahkerasti. Liitto lausui mm. investointitukien kohdentamisesta ja Luonnonvarakeskuksen saneerausaikeista Paltamon ja Ruukin osalta. Liitto jätti myös yhdessä Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen kanssa kysymykset vastattavaksi MTK keskusliiton johtokunnalle kevään valtuuskunnan kokoukseen meneillään olevan CAP27-ohjelmakautteen liittyvistä tukipolitiikan osista. MTK Pohjois-Suomi kysyi yhdessä MTK Lapin kanssa MTK keskusliiton johtokunnalta porotalouden ja muun maankäytön yhteensovittamisen ongelmien hoidosta ja linjauksista. Syysvaltuuskuntaa varten liitto kirjelmöi keskusliiton johtokunnalle investointitukien avaamisesta nautakarjatalouden investoinneille.

VAIKUTTAMINEN

Yrityskylä-toimintaa jatkettiin kertomusvuonna. MTK Pohjois-Suomen osasto on saanut kiitosta ja hyvää palautetta oppilaiden ja opiskelijoiden kertomana. Liitto osallistui yhdessä jäsenyhdistysten kanssa MTK:n Kokkaa kotimaista-kampanjaan. Kuluttajatyötä tehtiin lukuisilla messuilla ja näyttelyissä Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla mm. Rysky-päivillä, Seppälän maalaismarkkinoilla, Ruukin luomumarkkinoilla ja Likis-lähiruokatapahtumassa. Liitto järjesti yhteistyössä Osk Pohjolan Maidon ja Koivulan kotijuustolan kanssa laitumelle lasku- tapahtuman Muhoksella.

Hankkeiden toiminnassa järjestettiin lukuisia erilaisia tilaisuuksia niin verkossa kuin livenä.

Liiton toiminnanjohtaja jatkoi yhdessä tuottajayhdistysten kanssa kuntavaikuttamistyötä vieraillemalla valtuustojen kokouksissa tai iltakouluissa ja viemällä ajantasaista tietoa maatalouden tilanteesta ja tarvittavista tukitoimista maataloudelle.

Liitto järjesti yhteistyössä MTK Keski-Pohjanmaan ja Hilla Groupin kanssa vaalipaneelin kansanedustajaehdokkaille Ylivieskassa. Liiton jäsenyhdistys MTK Sotkamo järjesti vaalipaneelin Sotkamossa, johon toiminnanjohtaja osallistui faktojen tarkistajana ja alustuksen pitäjänä. Hallitusohjelman sisältöön jätettiin ehdotuksia MTK keskusliiton ja suoraan kansanedustajien kautta.

JULKAISUT

MTK Pohjois-Suomi julkaisi jäsenlehteä kaksi kertaa kertomusvuoden aikana yhteistyössä Viestimedia Oy:n kanssa. Kevään julkaisussa kirjoitettiin mm. hankkeiden kuulumisia, esiteltiin uudet johtokunnan jäsenet, esiteltiin maatalousyrittäjiä eri tuotantosuunnista ja esiteltiin MTK:n jäseninä olevat kansanedustajaehdokkaat Oulun vaalipiiristä. Syksyn numerossa esiteltiin mm. jälleen eri tuotantosuuntien maatalousyrittäjiä, hevoskasvatusta, tuottajayhdistyksen toimintaa ja opiskeluun ja koulutiloihin liittyvää asiaa.

HANKKEET

Kertomusvuonna MTK Pohjois-Suomi toimi osatoteuttajana HYMYT-hankkeessa ja Tietolinkki-hankkeessa. HYMYT-hanke pyrki yrittäjien ammatillisen osaamisen nostamiseen, yrittäjien työhyvinvoinnin

edistämiseen, yritysten yhteistyö- ja tukiverkkojen laajentamiseen sekä yritysten kannattavuuden parantamiseen. Hanke toimi Pohjois-Pohjanmaan maakunnan alueella ja sen päätoteuttaja on Oulun ammattikorkeakoulu Oy. HYMYT-hanke päättyi heinäkuussa 2023.

Tietolinkki-hanke toimii Keski- ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnissa. Hanke välittää tietoa ajankohtaisista asioista mm. järjestämällä seminaareja ja infoja sekä tekemällä podcasteja, videoita ja uutiskirjeitä. Kohderyhmänä ovat maatalousyrittäjät, turkistuottajat ja hevosyrittäjät. Tietolinkki-hankkeelle haettiin toteutusajan jatkoa 2024 vuoden loppuun, koska hankkeen budjettia oli vielä jäljellä.

Liitto on päätoteuttajana MaaseutuHarava2-hankkeessa, joka toimii Kainuun maakunnan alueella. Osatoteuttajana hankkeessa on ProAgria Itä-Suomi ry. Hanke on tiedonvälityshanke, joka järjestää infotilaisuuksia, teemapäiviä, seminaareja, etä- ja lähikoulutuksia ja tarjoaa teoriaa ja käytäntöä tiedonvälityksen edistämiseksi. Hankkeen aihepiirit ovat maatalouden hiilensidonta käytännön viljelyssä, kuluttajien ja tuottajien kohtaaminen sekä tuotantoketjun tunnettavuuden parantaminen, turvemaiden viljelyn mahdollisuudet ja viljelytekniikan muutokset, omistajanvaihdot ja tilan toiminnan kehittäminen, Neuvo 2020-palveluihin liittyvä tiedonvälitys ja tilojen kannattavuuden parantaminen sekä uutta ohjelmakautta 2023-2027 koskevan Kainuun maatalouden kehittämisstrategian ja toimenpideohjelman laatiminen. Hanke käynnistyi elokuussa 2021. MaaseutuHarava2-hankkeelle haettiin toteutusajan jatkoa 2024 vuoden kesäkuun loppuun saakka, jotta hankkeen budjetti saadaan käytettyä täysimääräisesti. MTK Pohjois-Suomi on osatoteuttajana Ruokaketju näkyväksi-koulutushankkeessa. Hankkeessa opetellaan ottamaan yrityksen viestintä haltuun ja osaksi arkipäivän toimintaa. Koulutusten aiheina ovat mm. brändin perusteet ja käytännön brändityö yrityksen arjessa, vastuullinen elintarvikejalostusketju, verkostossa markkinointi ja viestintä eri välinein. Hankkeen päätoteuttaja on ProAgria Oulu ry/ Oulun Maa- ja kotitalousnaiset ry ja osatoteuttajana on liiton lisäksi Oulun ammattikorkeakoulu Oy. Myös Ruokaketju näkyväksi-hankkeelle haettiin toteutusajan jatkoa 2024 vuoden lokakuun loppuun saakka.

TALOUS

Tilinpäätöksen ero suunniteltuun talousarvioon oli kertomusvuonna hieman ylijäämäinen. Ylijäämä koostuu korkotuotoista ja satunnaisesta eläkevakuutus pääoman palautuksesta. Tilikauden tulos osoittaa 23 579,90 € ylijäämää.